

Nr 61

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

DRIFTBUDGETEN**Fjärde huvudtiteln**

1:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I propositionen nr 105 har Kungl. Maj:t (bilaga 2, punkt 1, s. 5 och 6 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 mars 1965) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 300 000 kr.

Behållningen på anslaget hade den 1 mars 1965 nedgått till i runt tal 485 000 kr. Medelsförbrukningen för de nu tillsatta utredningarna kan beräknas öka under de återstående månaderna av innevarande budgetår. Betydande kostnader kan sålunda förutses för bl. a. 1965 års försvarsutredning. Det kan ej heller uteslutas att behov kan uppkomma av ytterligare utredningar. Vidare bör kostnaderna, uppgående till ca 64 000 kr., för säkerhetspolitiska studier, som innevarande budgetår utförts vid Utrikespolitiska institutet, bestridas från ifrågavarande anslag.

Medelsbrist bör enligt departementschefen inte få fördröja erforderligt utredningsarbete. Kungl. Maj:t föreslår därför, att 200 000 kr. anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår. Beloppet har ansetts böra ligga inom den bestämda ramen för försvarsutgifterna. Avdrag med 200 000 kr. bör därför göras i samband med den slutliga prisregleringen av försvarsutgifterna för innevarande budgetår.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka den äskade medelsanvisningen och har icke något att erinra mot vad departementschefen i samband därmed anfört.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

2:o) **Reglering av prisstegringar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 6 och 7) att till ifrågavarande ändamål på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 85 000 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 100 000 000 kr.

Med beaktande av hittills inträdd prisstegring och trenden i prisutvecklingen torde det för innevarande budgetår anvisade prisregleringsanslaget inte komma att räcka. Ytterligare medel för prisreglering bör därför anvisas på tilläggsstat II.

I prop. 1965: 1 (bil. 6) angavs indexläget i november 1964 för samtliga reservationsanslag till 108,5. Utförda prisberäkningar för reservationsanslag för december 1964 och januari 1965 ger ett genomsnittsexaktal av 108,9. Om man räknar med samma trend i prisutvecklingen under återstoden av budgetåret, kommer medelsbehovet netto för prisreglering att uppgå till närmare 185 milj. kr. Kungl. Maj:t föreslår därför, att tilläggsstatsanslagets belopp bestämmes till 85 milj. kr.

I prop. 1965: 14 föreslås höjning fr. o. m. den 1 juli 1965 av den allmänna varuskatten och bensinskatten. Vid bifall till de föreslagna skattehöjningarna inträffar kostnadsökningar inom försvaret. I enlighet med gällande riktlinjer för prisomräkning av försvarshuvudtiteln bör denna kompenseras för inträffade kostnadsökningar. Det bör enligt departementschefen få ankomma på Kungl. Maj:t att reglera tillvägagångssättet för beräkning av denna kompensation. Detta bör ske på principiellt samma sätt som tillämpades efter det att ifrågavarande skatter höjts fr. o. m. den 1 januari 1962 (prop. 1962: 110, SU 115, rskr. 285).

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts tillstyrker utskottet det äskade anslaget. Såsom departementschefen framhållit bör i enlighet med gällande riktlinjer för prisomräkning av försvarshuvudtiteln denna kompenseras för inträffade kostnadsökningar som uppstå därest Kungl. Maj:ts förslag om höjning av den allmänna varuskatten och bensinskatten vinner riksdagens bifall. Mot det av departementschefen föreslagna sättet för att beräkna denna kompensation har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Reglering av prisstegringar* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 85 000 000 kr.

Stockholm den 22 april 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, Axel Andersson, Virgin, Rikard Svensson, Mårtensson, Bertil Petersson, Edström, Herbert Larsson, Rönnberg, Thorsten Larsson och Wallmark; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Alm-gren, fru Lewén-Eliasson, herrar Larsson i Hedenäset, Bergman, Nihlfors, fröken Olsson, herrar Arvidson, Carbell, Nelander, Eskel, Mattsson, Källstad och Petersson.